

Aleksy Klawek

"Eschatologia irańska a biblijna", ks.
Szczepan Szydelski, Lwów 1938 :
[recenzja]

Collectanea Theologica 19/4, 530-531

1938

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

RECENSIONES.

Ks. Szydelski Szczepan, Eschatologia irańska a biblijna, nakładem Towarzystwa Naukowego, Lwów 1938, str. 130.

[Szydelski Szczepan, Iranische und biblische Eschatologie, Lwów 1938].

Prof. Szydelski, Apologet und Religionshistoriker an der theologischen Fakultät der Universität Lwów, gibt in vorliegender Studie eine kritische Untersuchung des schwierigen Problems, ob und inwieweit die biblische Eschatologie von der iranischen abhängig ist.

Verfasser, der seit 30 Jahren wissenschaftlich tätig ist, hat grosse Verdienste um die Hebung der Theologie in Polen. Ihm verdanken wir die Einführung der vergleichenden Religionsgeschichte ins theologische Studium; als erster veröffentlichte er Abhandlungen aus diesem Gebiete und wirkte anregend auf die Erforschung religionsgeschichtlicher und ethnologischer Probleme. Seine Studien über „die Anfänge der Religion“ sowie über „die Entstehung des Christentums“ sind eine vorzügliche Einleitung in die heutzutage so aktuellen Fragen, seine Abhandlungen: „In aeternum renatus“ und „Antropos mityczny“ bieten der Forschung neue Gesichtspunkte, seine „Prolegomena in Sacram Theologiam“ (2 Bände) sind ein beliebtes Handbuch der Fundamentaltheologie.

Mit Vorliebe befasste sich Verf. mit der Frage des Einflusses des Ostens auf die biblische Religion. In seiner neuen Arbeit behandelt er die Frage der Abhängigkeit der biblischen Eschatologie von der iranischen in folgenden Kapiteln: 1. Tod und Gericht; 2. Reich-Gottesidee; 3. die Endzeit (Auferstehung); 4. angebliche, iranische Ideen im Buche Daniel; 5. Zusammenstellung der Ähnlichkeiten und Verschiedenheiten; 6. die Frage der gegenseitigen Beeinflussung.

Am wichtigsten ist das 6. Kapitel (S. 74—115), in welchem Verf. zu folgendem Resultat gelangt: die biblische Eschatologie

ist unabhängig von der iranischen, ebenso ist die iranische Lehre im grossen und ganzen ohne Beeinflussung seitens der Bibel entstanden, jedoch muss man in gewissen Punkten einen jüdisch-christlichen Einfluss annehmen, und zwar in der Lehre von der Erscheinung des Saoshyanta in der Endzeit, vom Endgericht und der Auferstehung der Toten.

Alle bisher erschienenen Arbeiten über das Thema sind vom Verf. berücksichtigt worden, sowohl die religionsgeschichtlichen als auch die exegetischen. Im Urteil ist Verf. recht vorsichtig und deshalb kann man seinen Ausführungen in allem beipflichten.

Lwów

A. Klawek.

Herders Laien-Bibel. Zur Einführung ins Bibellesen. Freiburg i. B. 1938, wielka 8°, str. 1035.

Głosy, domagające się powrotu do pierwszych źródeł naszej religii, odzywają się coraz częściej. Dlatego też tak ze strony Kościoła jak ze strony teologów zwraca się uwagę na konieczność szerzenia znajomości Pisma św., aby myślami stamtąd zaczerpniętymi religijność pogłębić i nadać jej nieco inny charakter, bliższy chrześcijaństwu pierwotnemu, kiedy wykształcenie religijne i wyrobienie wewnętrzne wierni nabywali na podstawie częstej lektury Pisma św. Jest to odruch bardzo zdrowy i słusznie dajemy dzisiaj ogółowi wiernych Pismo św. do ręki. Lecz równocześnie należy podkreślić, że jednak szerzenie lektury całego Pisma św. nie jest wskazane, bo wiele części Starego Testamentu z powodu kolorytu zbyt lokalnego i religijności, choć głębokiej, ale bardzo prymitywnej, czytających religijnie podnieść nie może. Do zrozumienia takich części potrzebne są studia wstępne, na które trudno się zdobyć.

Dlatego też pragnienie wydania „biblii ludowej“ jest zupełnie umotywowane. Już dawniej wychodziły w Niemczech „wypisy biblijne“, a w ostatnich latach bibliści niemieccy coraz częściej opracowują podobne wydawnictwa. Obok wydań całej biblii ks. Parscha, O. Hennego i ks. Riesslera, które z powodu niskiej bardzo ceny (Biblia ks. Parscha kosztuje 6 zł. w oprawie!) ogromnie się rozeszły, opracowano wypisy, z których zasługuje na wzmiankę praca ks. Webera (Das Alte Testament in Auswahl), ks. Dürra (Die heilige Schrift des Alten Testamentes), dalej świeżo wydane wypisy z biblii O. Hennego i „biblia ludowa“ wydana bez podania autorów przez księgarnię Herdera.

Biblia ta zawiera Stary Testament na 575 stronach, dla Nowego Testamentu przeznaczono resztę 460 stron. Potrzebne uwagi umieszczono mniejszym drukiem przed poszczególnymi ustępami